

УДК 339.923: 332.156

Проскуріна М.О.

mariya.proskurina@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-7701-9784

д.е.н., доц.,

доцент кафедри івент-менеджменту, фешн та шоу-бізнесу,

Київський університет культури, м. Київ

РОЛЬ ГЛОБАЛЬНИЙ МІСТ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Анотація. Питання розвитку територій є предметом досліджень багатьох науковців з різних галузей знань: економістів, соціологів, урбаністів та ін. Частіше в поле зору дослідників потрапляють проблемні індустріальні території. Проте, в контексті сучасних глобальних геополітичних, соціально-економічних та соціокультурних зрушень доцільно дослідити значення глобальних міст та потенціал їх розвитку. Процеси, зумовлені конвергенцією та формуванням нових геополітичних центрів визначають світові тенденції еволюції системи соціально-економічних відносин. Метою статті є перегляд сутності та ролі глобального міста, як цивілізаційного явища, в контексті зрушень в соціокультурному та соціально-економічному середовищі, спричинених масштабними соціально-економічними потрясіннями та виявлення перспектив подальшого розвитку України. Проаналізовано їх роль в сучасній інформаційній економіці. Досліджено критерії класифікації міст як глобальних. Окреслено значення конвергенції для регіонального розвитку. Звернута увага на поглиблення розривів в соціально-економічному розвитку між країнами, а також між глобальним містом та рештою країни, в якій він розташований. В статті представлено перелік передумов успішного розвитку міста з перспективою перетворення його на глобальне. Проаналізовано галузі спеціалізації глобальних міст та їх еволюцію під впливом НТР. В роботі підкреслено перелік галузей сфери послуг, які мають бути розвинуті в економіках постіндустріального типу. Представлено етапи розвитку глобальних міст та перелік відповідних галузей, які переважали на кожному з них. Глобальні міста – це центри в яких сконцентровані основні стейкхолдери та головні офіси НТК, які спеціалізуються на фінансово-економічних, телекомунікаційних та логістичних послугах, а також на розробці програмного забезпечення. По аналогії з містами-державами, сучасні глобальні міста набувають самостійного значення та відіграють роль незалежних гравців на рівні глобальної економіки. Київ є світовим бета-містом. Географічно найближчими до нього альфа-містами є Варшава, Стамбул, Будапешт та Москва. Подібне сусідство має свої соціально-економічні та геополітичні наслідки та має бути враховано при подальшій розбудові як міста, так і країни в цілому.

Ключові слова: глобальні міста, глобалізація, інформаційна економіка, світові міста, креативні індустрії, конвергенція.

Proskurina Mariia

mariya.proskurina@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-7701-9784

Doctor of Economics, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Event Management, Fashion and Show Business, Kyiv University of Culture, Kyiv

THE ROLE OF GLOBAL CITIES IN INFORMATION ECONOMY

Abstract. The issue of territorial development is the subject of research by many scholars in various fields of knowledge: economists, sociologists, urban planners and others. More often in the field of research researchers fall into the problem of industrial areas. However, in the context of current global geopolitical, socio-economic and socio-cultural changes, it is advisable to explore the importance of global cities and their development potential. The processes caused by convergence and the formation of new geopolitical centers determine the world trends in the evolution of socio-economic relations.

The aim of the article is to review the essence and role of the global city as a civilizational phenomenon in the context of changes in socio-cultural and socio-economic environment caused by large-scale socio-economic shocks and identify prospects for further development of Ukraine. Their role in the modern information economy is analyzed. The criteria for classifying cities as global are researched. The importance of convergence for regional development is outlined. Is paid attention to widening the gaps in socio-economic development between countries, as well as between the global city and the rest of the country in which it is located. The article presents a list of prerequisites for successful development of the city with the prospect of transforming it into a global one. Areas of specialization of global cities and their evolution under the influence of the scientific and technological revolution are analyzed. The paper emphasizes the list of service industries that should be developed in post-industrial economies. The stages of development of global cities and the list of relevant industries that prevailed in each of them are presented. Global cities are the centers where the main stakeholders and head offices of transnational companies specializing in financial and economic, telecommunications and logistics services, as well as software development, are concentrated. In analogy with city-states, modern global cities acquire separate significance and play the role of independent players at the level of the global economy. Kyiv is a world beta city. Geographically, the closest alpha cities are Warsaw, Istanbul, Budapest and Moscow. Such neighborhood has its own socio-economic and geopolitical consequences and should be taken into account in the further development of both the city and the country as a whole.

Key words: global cities, globalization, information economy, world cities, creative industries, convergence.

JEL Classification: F01, M15

DOI: <https://doi.org/10.36477/tourismhospcee-5-9>

Постановка проблеми. Питання проблемних територій давно є предметом досліджень багатьох науковців з різних галузей знань зокрема економістів, соціологів, урбаністів та багатьох інших. До проблемних територій частіше за все відносили індустріальні об'єкти з розгалуженою інфраструктурою, які втратили своє значення в результаті економіко-технологічного розвитку. Проте сьогодні, в контексті глобальних геополітичних, соціально-економічних та соціокультурних трансформацій та зрушень дане питання набуває нового значення. Доцільно дослідити значення глобальних міст та потенціал їх розвитку в контексті конвергенції, формування геополітичних центрів та визначення подальших тенденцій еволюції світової системи соціально-економічних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорія «світового міста» не є новою. Її засновником вважається британський урбаніст П. Геддес, який у своїй роботі «Міста та еволюція» (Cities in Evolution, 1915 р.) запропонував поняття «світове місто» в першу чергу як економічного, а не культурно-релігійного центру. Найбільшої популярності тема саме глобального або світового міста набула в останні десятиліття. Обумовлено це було посилення глобалізаційних процесів, транснаціоналізацією та стрімким зростанням консолідації

світової економіки. Теорія глобального міста була розвинута в роботах групи вчених з різних країн, зокрема П. Холла, Дж. Фрідмана, Е. Кінга, С. Сассен, Е. Соджу, П. Тейлора та інших. В основі концепції лежить уявлення про формування єдиної системи глобальних центрів, які забезпечують розвиток світового господарства та виконують функції координації, контролю та управління процесами інтеграції світової економіки. Місто, як середовище функціонування та господарювання спільноти людей, було об'єктом наукової досліджень багатьох науковців, серед яких Аббот К., Биверсток Дж., Бродель Ф., Геддес П., Кастельс М., Коген Р., Тимберлейк М., Флорида Р., Якобс Дж. та ін.

Серед вітчизняних вчених питання глобальних міст та їх соціально-економічне значення в своїх роботах висвітлювали Демичева А., Суптелю О., Саркісян Л., Скавронська І., Варламова М., Смирнов І., Пирог О., Максимчук Я. та ін. Отже проблематика розвитку міст, як глобальних осередків фінансово-економічної, індустріальної та соціокультурної активності широко представлені в роботах багатьох дослідників, разом з тим має значний потенціал для подальших досліджень.

Постановка завдання. Глобальні потрясіння, з якими зіткнулось людство в перші

десятиліття XXI ст. призводять до переоцінки та перегляду засадничих принципів функціонування національних економік більшості країн світу. Світові фінансово-економічні кризи циклічного характеру, пандемія COVID-19, розгортання IV науково-технічної революції та загострення геополітичних суперечностей на європейському континенті, які призвели до військового конфлікту в центрі Європи зумовлюють потребу і в більш глибокому аналізі та переоцінці принципів функціонування міст – як осередків функціонування економічних суб'єктів різного масштабу. Метою статті є перегляд сутності та ролі глобального міста в контексті зрушень в соціокультурному та соціально-економічному середовищі, спричинених масштабними соціально-економічними потрясіннями та виявлення перспектив подальшого розвитку України.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Дослідження міста, як цілісної організаційно-економічної та господарської системи розпочалось в XIX ст. Це ознаменувало зародження урбаністики та було зумовлено прискоренням зростання міського населення та розвитком міста як середовища його існування та життєдіяльності. Урбанізація та індустріалізація змінили господарський уклад людини, зумовили появу нових суспільних класів, видів зайнятості та способів споживання. В свою чергу це призвело до зрушень у системі цінності, принципах забезпечення добробуту та створення багатства. Зазвичай, значення міста досліджувалось як логістичного та транспортного центру, як центру промислового виробництва, як політичного та культурного центру, як наукового центру. Сьогодні ми сміливо можемо сказати, що призначення міста суттєво розширилось від військово-оборонного центру до фінансово-економічного, інформаційно-культурного, соціально-політичного та виробничого. Сучасні міста в певній мірі забезпечують всі означені функції, а їх соціально-політичне та інформаційно-культурне значення стабільно посилюється.

Тривалий період часу дослідження фокусувалися переважно на столицях найбільших країн та провідних транспортних вузлах. Сьогодні ж більше уваги приділяється соціально-економічним процесам глобальних міст і міському розвитку, а також факторам глобального впливу та трансформації внутрішнього міського простору. Традиційно аналізується

кількість та щільність населення. Водночас не можна залишати поза увагою спеціалізацію території, специфіку господарювання та побуту. Звісно існує певний зв'язок між величиною населення та значенням міста, проте з функціональної точки зору, це не забезпечує вичерпності висновків.

Більшість вчених констатує перехід світової соціально-економічної системи на черговий етап розвитку. Звісно, єдиної думки щодо завершення переходу чи перебування в трансформаційній стадії ще не сформувалось. Ми ж можемо припустити те, що окремі господарські системи, які вже завершили свою трансформацію, інші ж учасники господарських процесів знаходяться на різних перехідних етапах. Можна лише констатувати факт еволюції для різних систем (появу нових економічних суб'єктів та нових видів економічної діяльності) та аналізувати потенційні фактори розвитку економічної системи (особливості поділу праці, види виробничих ресурсів та власність на них, соціальна структура, форми та механізм обміну, інституційне середовище, соціокультурне середовище, потенціал господарської системи задовольняти потреби населення). Оновлені/трансформовані/змінені елементи системи господарювання, в першу чергу, будуть проявлятися саме в місті. Вічні паралельні процеси інтеграції та дезінтеграції прямо впливають на межі ринків, національних економік та транзакційні процеси. Роль та значення міста також змінюється, перетворюючись з осередку регіонального та національного значення на фінансово-економічний центр глобального рівня. Сьогодні економіки окремих міст можуть змагатись з деякими національними економіками по рівню виробництва, впливу та доходам. На глобальному рівні відбуваються одночасно розбудова як національних економік, так і глобальних міст.

У статті надається перевага поняттю «глобальне місто», чим підкреслюється важлива роль міста в глобальних організаційно-господарських відносинах. В умовах економічної глобалізації «глобальні міста стали головними центрами множинних, взаємозалежних потоків більшої різноманітності товарів, послуг, людей, капіталу, інформації та хвороб», пише американський соціолог та економіст, один із провідних теоретиків глобального міста С. Сассен [17]. Однією з причин швидкого зростання міст є наявність економічних

вигод, переваг комфортного життя. В середині міст формується щільна та динамічна мережа культурних та соціальних зв'язків між городянами [5]. Глобальні міста – це багатокультурні, географічно відмінні та динамічні простори, які функціонують як структурні та організовані системи [14]. В останні десятиліття прискорена глобалізація поєднала міста.

Важливим питанням є визначення критеріїв класифікації міст як глобальних. Згідно з концепцією Дж. Фрідмана, світове місто має володіти відносно великою людністю, бути великим центром обробної промисловості, транспортним і комунікаційним вузлом, входити до числа провідних фінансових центрів світу, бути місцем концентрації штаб-квартир великих ТНК, виконувати важливі міжнародні функції та мати розвинену сферу ділових послуг. Серед вторинних індикаторів виділяють: збільшення соціальних, економічних та територіальних диспропорцій, наявність маргінальних житлових районів, зростання труднощів в управлінні містом, широку присутність та споживання продукції міжнародних брендів та ін. Цю групу можна розглядати як результат впливу макропроцесів на міське середовище. Кількість агломерацій, які можуть задовольнити обрані критерії доволі обмежена. П. Тейлор запропонував власний підхід до групування міст. Відповідно до значимості та рівня інтеграції в міжнародні зв'язки глобальні міста було поділено на чотири категорії: «альфа» – провідні, «бета» – головні, «гама» – другорядні та ті, що формуються. Згідно з П. Тейлором, еліту світових міст формують чотири центри – Лондон, Нью-Йорк, Токіо та Париж. Трохи слабші позиції таких центрів як Чикаго, Лос-Анджелес, Мілан, Франкфурт-на-Майні, а також Гонконг та Сінгапур. З невеликими варіаціями такої класифікації дотримується більшість інших авторів. Таким чином глобальні міста або розташовані в розвинутих країнах або мають історію промислового центру. Проте прямої кореляції не простежується. Аналізуючи потенціал Києва та України ми маємо розуміти, що наразі він є світовим містом, та відноситься до бета-міст. Найближчими альфа-містами є Варшава, Стамбул, Будапешт та Москва. Подібне сусідство матиме свої соціально-економічні та геополітичні наслідки та має бути враховано при подальшій розбудові як міста, так і країни в цілому.

Можна сформулювати наступний перелік передумов успішного розвитку міст:

1. Фізико-географічне положення (корисні копалини, ландшафт, водойми, клімат);
2. Транспортні шляхи;
3. Матеріально-технічне забезпечення;
4. Сусідство;
5. Партнерство;
6. Соціо-культурне середовище;
7. Історія становлення та розвитку.

Спираючись на концепцію конвергенції, маємо зазначити, що фактори «сусідство», «партнерство» та «матеріально-технічне забезпечення» в умовах цифровізації та інформаційної економіки відіграватимуть значну роль. У роботах Дж. Карліно та Л. Мілс [8] досліджуються ефекти конвергенції, обумовлені національними та географічними факторами. Найбільш дослідженою є проблематика залежності ступеня конвергенції від рівня економічного розвитку географічно близьких регіонів [13]. Крім об'єктивних географічних і економічних факторів, що визначають ступінь конвергенції регіонів, розглядається інтенсивність міграційних потоків.

Ми живемо в ХХІ ст. проте не можна ігнорувати процес становлення сучасних економічних систем та суттєві зрушення, що відбулися на геополітичній арені після Першої світової війни. Було ліквідовано колоніальні імперії, в результаті чого виникли десятки нових незалежних держав, перед яким постала необхідність становлення нових націй. Виходячи з економічних передумов, більшість з новоутворених країн мали б увійти до складу інших, більш економічно розвинутих. Проте колоніальне минуле, географічні особливості, племені традиції мали більше значення, ніж економічна доцільність. Таким чином сьогодні в світі існує приблизно 200 країн серед яких є не визнані та які мають статус незалежних територій, статус яких по сьогодні залишається вельми суперечливим. Більшість з існуючих країн характеризуються невисокою економічною життєздатністю. Більше того, в багатьох відсутнє відлуння національної та громадянської єдності [3].

Передумовою побудови багатонаціонального світу було припущення, що різноманіття та більша кількість незалежних держав має гарантувати стабільність світу через створення багатонаціональних інститутів інвестування та управління, шляхом встановлення рівноваги. Проте контрасти, в країнах, що роз-

виваються, а також потужні темпи економічного розвитку окремої групи країн виявилися вражаючим. В середині ХХ ст. найбільшійми країнами вважалися країни Африки та Азії. При цьому африканські держави були багатші на природні корисні копалини, що було покладено в основу їх потенційного економічного зростання. Азія розвивалась повільніше, до моменту поширення економічної глобалізації. Після чого до категорії національного багатства було включено людський ресурс, використання якого і стало основою азіатського зростання. Сьогодні ми бачимо, що забезпеченість природними ресурсами сама по собі не дає належного ефекту і не стає запорукою стійкого зростання. В цьому контексті роль та значення глобальних міст може оцінюватись на рівні із впливом інших держав.

В своїй загальній масі окремі громадяни не сильно переймаються через загальне економічне зростання країни. Це питання їх стосується опосередковано. Економічне зростання оцінюється через свободу та можливість самореалізації в співвідношення до поточних доходів та багатства. Цікавим є те, що в своєму буденному житті люди приділяють більше уваги нематеріальній сфері – моралі, традиціям, релігії, системі відносин у суспільстві. В соціально-економічному аспекті, люди зосереджені на продуктивності власної зайнятості через яку вони реалізуються потребу у приналежності, самореалізації та визнанні, а також на здоров'ї та освіті. Власне така розстановка акцентів характерна для суспільств постіндустріального типу. Отже можна із впевненістю стверджувати, що сьогодні вже є сформовані господарства пост-індустріального типу, а також ті, соціально-культурне середовище яких вже відповідає новому технологічному укладу. Аналізуючи Україну, можна припустити, що більшість соціокультурних передумов становлення інформаційної та постіндустріальної економіки у великих містах практично сформовано. Проте, матеріально-технічна база та геополітична ситуація не сприяють, в повному обсязі, подальшому розвитку. Сьогодні існує високий ризик втрати всіх здобутків.

З позицій системного підходу, світове місто можна охарактеризувати як територіально-господарську цілісність, розвиток якої фіксується зміною її функціональної і територіальної структур. Можна виділити наступні етапи розвитку світового міста у глобальне: велике

місто, місто-метрополія та глобальне місто. Щодо спеціалізації то відбувається зміна пріоритету з промисловості та третинний сектор (сферу послуг). І тут криється одна з оман сфери послуг як індикатора постіндустріальності національної економічної системи. Питання в тому, які саме послуги переважають. Глобальні міста – це, переважно, центри фінансово-економічний, телекомунікаційних, розробка програмного забезпечення та логістичних послуг. В той же час, як розвиток споживчих послуг, сфери розваг та відпочинку самі по собі постіндустріальних базис не забезпечують. Таким чином, країни, де значний відсоток зайнятих припадає на сферу послуг, але в ній переважає сфера розваг та відпочинку, не можуть бути віднесені до країн постіндустріального типу.

У руслі загального процесу терціаризації економіки істотних змін зазнає вся господарська система як світових міст, так і держав. Найбільше значення зберігають три групи галузей. Перша – інновації та НДДКР та включає машинобудування, включаючи приладобудування, радіоелектроніку, електротехніку та хімічну промисловість. Друга група – культурні і креативні індустрії з наголосом на забезпечення інформативної функції та промоції. Третя група – споживчі послуги, представлені підприємствами харчової та легкої промисловості з акцентом на виробництво модної та затребуваної продукції.

Розвиток невиробничої сфери у глобальних містах йде шляхом поглиблення спеціалізації на взаємопов'язаних секторах, які забезпечують міжнародні відносини. Можна виділити наступні етапи розвитку та спеціалізації глобальних міст:

I. 80-ті рр. ХХ ст. розвиток сектору FIRE (від скор. англ. – finance, insurance, real estate), що включає банківську справу, страхування та торгівлю нерухомістю.

II. 90-ті рр. ХХ ст. зростання сектору професійних бізнес-послуг (інжинірингові, консалтинг, дизайн, HR).

III. 2000-ні рр. початок становлення «нової економіки», заснованої на обробці інформації та знаннях як головному бізнес-активі, що зумовлює розвиток секторів телекомунікаційних послуг та розробки програмного забезпечення.

IV. 10 рр. ХХІ ст. підготовка та розгортання ІV НТР, заснованої на біоінженерії, освіті, робототехніці та цифровізації. Розпочалась

глобальна зміна технологічного укладу, яка торкнеться всіх секторів як матеріальної так і нематеріальної сфери.

Більшість глобальних міст пройшли ці стадії у відповідні часові проміжки. Але є цілі регіони, як не мають ще матеріально-технічної бази і для початку першого етапу. Саме в цьому і проявляється одна з проблем глобальної економіки – поглиблення соціально-економічного розриву. Подекуди ми можемо спостерігати і за розривом у розвитку глобального міста та всієї країни, що простежуватиметься в першу чергу, в різниці рівнів життя та добробуту населення.

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Сьогодні ми є свідками дуже динамічних та масштабних зрушень соціального, економічного та геополітичного порядку. Загально визнаним на очевидним є факт інертності та громіздкості державних інституційних систем, господарських комплексів всіх рівнів. Саме несвоєчасність перебудови міського чи регіонального господарського комплексу відповідно до ключових трендів науково-технічного прогресу обумовлює виникнення проблемних територій, зокрема промислових районів, які потребують ревіталізації, глибоких розривів соціально-економічного та техніко-технологічного характеру. Цікавою є тенденція повернення до від національних держав та глобальної економіки до міст-держав але в глобальному масштабі – глобальних міст. Підкреслимо, що глобальними містами також стають цивілізаційні центри, ще раз утверджуючи значення соціальної складової господарських процесів. Глобальні міста утримують свій статус не лише завдяки наявним перевагам, але і тому що вони мають необхідний інструментарій для їх використання та примноження.

Матеріальну основу інформаційної економіки становлять креативні індустрії. Теоретико-методологічна концепція креативних індустрій базується на наступних напрямках: 1) креативна економіка – специфічної система суспільних відносин, якій притаманні власні закони та закономірності функціонування; 2) культурні та креативні індустрії – сфера господарської діяльності, яка формує нові вимоги до робочої сили, системи освіти, середовища; 3) креативний клас – специфічна форма робочої сили, додана вартість якої базується на понятті «людський капітал»; 4) креативне місто – оптимальне середовище існу-

вання креативного класу та функціонування креативного сектору. Отже глобальне місто можна розглядати як приклад креативного міста, яке забезпечує функціонування інфраструктури, необхідної для розвитку новітньої глобальної економіки.

Виходячи з об'єктивних обставин, важко прогнозувати подальший розвиток України. Проте можливо виявляти потенційні регіональні можливості і переваги, та розглядати способи їх практичного впровадження. Національна економіка не може зупинитись, вона може трансформуватись відповідно до нових обставин. Провідні міста України навіть в сьогоdnішніх умовах мають потенціал до перетворення на світові міста, а згодом і на глобальні. Наявний кризовий досвід можна перетворити на інструмент оновлення господарського базису. Підприємницький ресурс – є основним інструментом розбудови територій, а територіальні громади – потужним інструментом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демичева А. В. Глобальні міста та їх позиціонування у просторі сучасних міжнародних відносин. *Молодий вчений*. № 2 (29), лютий, 2016. С. 242–245.
2. Проскуріна М.О. Міжрегіональна конвергенція, як фактор економічного розвитку. *Економіка і держава*. 2018. № 1. С. 83–85.
3. Проскуріна М. О. Організаційно-економічний механізм культурної індустрії України : Монографія. Київ : «Національна академія управління», 2018. 222 с.
4. Суптелю О. С. Міста України в контексті концепції глобальних міст (демографічні аспекти). *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Географічні науки»*. 2018. Випуск 8. С. 135–141.
5. Appadurai A. *Modernity at large : Cultural dimensions of globalization*. Minneapolis; London : University of Minnesota Press, 2003. 237 p.
6. Beaverstock J., Smith R., Taylor P. A roster of world cities. *GaWC Research Bulletin*. № 5. 1999.
7. Carlino G., Mills L. Are US regional p. incomes converging. *Journal of Monetary Economics*. 1993. № 32. P. 335–346.
8. Niemets L. Dynamics of the population number in global cities of the East European region. *Visnyk of Karazin Kharkiv National University. Series: Geology – Geography – Ecology*. 2018. Issue 48. P. 143–151.
9. Florida R. *The Rise of the Creative Class: And How It's Transforming Work, Leisure and Everyday Life*. New York : Basic Books, 2002. 416 p.

10. Florida R., Gulden T., Mellander Ch. The rise of the mega-region. Toronto : The Martin Prosperity Institute, 2007. 31 p.

11. Knox P., Pinch S. Urban Social Geography. Pearson Education Limited. 2000.

12. Krugman P., Lawrence R. Trade, Jobs, and Wages. *Scientific America*. 1994. Vol. 4. P. 44–49.

13. Parnreiter Ch. Global cities and the geographical transfer of value. *Urban studies*. 2019. Vol. 56, Issue 1. P. 1–96.

14. Rodwin V. G., Gusmano M. K. (2020). World cities and national policy in the time of COVID-19. URL: <https://www.healthaffairs.org/doi/10.1377/hblog20200618.523168/full>.

15. Sassen S. The global city: New York, London, Tokyo. Princeton, NJ : Princeton University Press, 1991. 480 p.

16. Sassen S. The global city: Strategic site, new frontier. *Moving Cities – Contested Views on Urban Life*. Wiesbaden : Springer VS, 2018. P. 11–28.

17. Sassen Saskia. The Global City: introducing a Concept. *Brown Journal of World Affair*. 2005. Vol. XI. Issue 2. P. 27–43. URL: <http://www.saskiasassen.com/pdfs/publications/the-global-city-brown.pdf>.

18. Seger M., Palencsar F. Istanbul – der Weg zurück zur Weltstadt. *Petermanns Geographische Mitteilungen*. 2003. No. 4. P. 74–83.

19. Song J. Global Tokyo. Heritage, urban redevelopment and the transformation of authenticity. London : Palgrave Macmillan, 2020. 253 p.

REFERENCES

1. Demycheva A. V. (2016) Hlobalni mista ta yikh pozytsiuvannia u prostori suchasnykh mizhnarodnykh vidnosyn [Global cities and their positioning in the space of modern international relations]. *Molodyi vchenyi*, no. 2 (29), pp. 242–245.

2. Proskurina M. O. (2018) Mizhrehionalna konverhentsiia, yak faktor ekonomichnoho rozvytku [Interregional convergence as a factor of economic development]. *Ekonomika i derzhava*, no. 1, pp. 83 – 85.

3. Proskurina M. O. (2018) *Orhanizatsiino-ekonomichniy mekhanizm kulturnoi industrii Ukrainy: Monohrafiia* [Organizational and economic mechanism of the cultural industry of Ukraine: Monograph]. Kyiv: «Natsionalna akademiia upravlinnia», 222 p.

4. Suptelo O. S. (2018) Mista Ukrainy v konteksti kontseptsii hlobalnykh mist (demohrafichni aspekty)

[Cities of Ukraine in the context of the concept of global cities (demographic aspects)]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriia «Heohrafichni nauky»*, no. 8, pp. 135–141.

5. Appadurai A. (2003) *Modernity at large: Cultural dimensions of globalization*. Minneapolis; London: University of Minnesota Press. 237 p.

6. Beaverstock J., Smith R., Taylor P. (1999) A roster of world cities. *GaWC Research Bulletin*, no. 5.

7. Carlino G., Mills L. (1993) Are US regional p. incomes converging. *Journal of Monetary Economics*, no. 32, pp. 335–346

8. Niemets L. (2018) Dynamics of the population number in global cities of the East European region. *Visnyk of Karazin Kharkiv National University. Series: Geology. Geography. Ecology*, vol. 48, pp. 143–151.

9. Florida R. (2002) *The Rise of the Creative Class: And How It's Transforming Work, Leisure and Everyday Life*. New York: Basic Books, 2002. 416 p.

10. Florida R., Gulden T., Mellander Ch. (2007) The rise of the mega-region. Toronto: The Martin Prosperity Institute, 31 p.

11. Knox P., Pinch S. (2000) *Urban Social Geography*. Pearson Education Limited.

12. Krugman P., Lawrence R. (1994) Trade, Jobs and Wages. *Scientific America*, vol. 4, pp. 44–49.

13. Parnreiter Ch. (2019) Global cities and the geographical transfer of value. *Urban studies*, vol. 56, no. 1, pp. 1–96.

14. Rodwin V. G., Gusmano M. K. (2020) World cities and national policy in the time of COVID-19. URL: <https://www.healthaffairs.org/doi/10.1377/hblog20200618.523168/full/>.

15. Sassen S. (1991) *The global city: New York, London, Tokyo*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 480 p.

16. Sassen S. (2018) *The global city : Strategic site, new frontier. Moving Cities – Contested Views on Urban Life*. Wiesbaden: Springer VS, pp. 11–28.

17. Sassen Saskia (2005). The Global City: introducing a Concept. *Brown Journal of World Affair*. Vol. XI. Issue 2. P. 27–43. URL: <http://www.saskiasassen.com/pdfs/publications/the-global-city-brown.pdf>.

18. Seger M., Palencsar F. (2003) Istanbul – der Weg zurück zur Weltstadt. *Petermanns Geographische Mitteilungen*, no. 4, pp. 74–83.

19. Song J. (2020) *Global Tokyo. Heritage, urban redevelopment and the transformation of authenticity*. London: Palgrave Macmillan, 253 p.